

DE PROSO- DIA LIBELLVS.

AVTHORE G. BV-
CHANANO.

IEHOVA ADIVTOR

EST MIHI. PSAL. 54. 4.

EDINBURGI
EXCVDEBAT ROBERTVS
Walde-grawe Typographus Regius.
Cum Privilegio Regio.

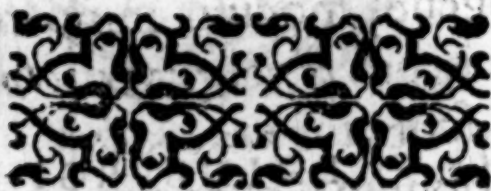

TYPOGRAPHVS

Lectori.

HAbes, Lector, breviter & perspicuè exposita, quæ G. Buchananus tyronibus ad Poeticæ rudimenta censuit necessaria. Ille enim non doctrina modò sed iudicio vir incomparabilis nullam hinc ingenij laudem (quã ex alijs scriptis literatorum omnium iudicio satis amplam consequutus est) affectare voluit: verum ad captum puerorum, quibus solis hæc scripta sunt, se totum accommodavit. Quod si tanto viro per occupationes & graviora studia, licuisset reliquas Grammaticæ partes, pari facilitate strictim percurrisse, Deus bone, quanta inde utilitas studiosæ juventuti accessisset.

Robertus Walde-graue

DE PROSODIA LI. BELLVS.

Eteres latini septemdecim Characteribus Literarum erant contenti: *a, b, c, d, e, f, g, i, l, m, n, o, p, r, s,*

t, u. Adiecta est *h*, quæ formam literæ, vim aspirationis haberet.

X, y, & z, peregrinæ sunt, *Q* & *K*, non necessariae. Nam *c, q,* & *k*, eundem sonum reddunt. *X*, ad pingendi modum compendium facit, pro *cs*, vel *gs*: ut pro *necs*, & *legs*, scribatur *nex*, & *lex*.

T, ad sonum Græcarum vocum exprimendum est necessaria.

Loco *tau z*, veteres duplex *ß*,
2 scribe-

DE PROSODIA

scribebant: vt pro *Patriſo*, *patriſo*.

Dividuntur literæ in Vocales,
& Conſonantes.

Vocales

a,
e,
i,
o,
u.

Conſonantes

b,
c,
d,
f,
g,
h,
m,
n,
p,
r,
ſ,
t.

Dividuntur Conſonantes in
mutas & liquidas.

Mutæ

LIBELLVS.

Mutæ	{	b,	}	Liquidæ	{	l,	}
		c,				m,	
		d,				n,	
		f,				r,	
		g,					
		p,					
		t.					

Ad vocales adjiciunt *y*, græcum, medium inter *i*, & *u*. Nam *u*, Latinum respondet *ou* Græcorum diphthongo.

Vocales autem sunt dictæ, quod singulæ per se syllabam & sonum perfectum faciant: vt *Eoa*, *lo*, *urit*.

Consonantes, quod perfectum sonum, nisi cum alio junctæ, non edant.

Mutæ vocantur, quod earum sonus obtusius, quam aliarum consonantium, feriat aures.

Liquidæ autem, quod subjectæ Mutis, cursum orationis minùs remorentur: & vocalem brevem

DE PROSODIA

præcedentem non necessario faciant longam.

Liquidæ etiam dici possunt, qua ratione liquidam vocem dicimus: quod earum frequentia orationem non modo minus languidam, quam mutæ: sed etiam grandiore & sonantiorē reddantur,

Virg.

Rancho strepuerunt cornua cantu.

Lucan.

Pompeiana reum clauserunt signa Milonem.

Quam ob causam reor easdem etiam Semi-vocales appellatas, quasi medio inter mutas & vocales sono.

Duæ vocales, quoties in vnam syllabam coalescunt, diphthongum efficiunt, ut *as, Eurus, aula, fætus*. Est enim diphthongus duarum vocaliū in vna syllaba sonus.

In hac tamen vocalium conjunctione *i*, & *u*, ambigam vim habent: nam, cum prior in vocalem sequen-

LIBELLVS.

sequentem incumbit, vim consonantis induit: ut in *Iuno*, *Venus*, *Iouis*.

I, autem, inter duas Vocales interjecta, pro duplici consonante accipitur, ut in *aio*, & *eius*.

Sunt & aliae duae duplices, *x*, & *z*: de quibus superius est dictum.

Vt è literis syllabae, ita è syllabis pedes, è pedibus fiunt versus.

Hic ordo naturae poscere videtur, ut primum de syllabis, mox de pedibus, ac ultimo loco de versu dicatur: verum ordo resolutionis hoc loco mihi videtur commodior, quam compositionis. Quare a versu incipientes, eum in sua membra resolvemus.

Versus inde dictus videtur, quod cum cursus orationis ad certum numerum syllabarum venerit, iterum alium ordimur: ut,

*Optima quaeq; dies miseris mortali-
bus aevi,*

Prima

DE PROSODIA

Prima fugit.
Is ex pedibus componitur: sic.

*Optima 7 quag di es mise 7 ris
mor 7 talibus 7 avi.*

Hanc dimensionem versuum
per pedes vulgò scansionem ap-
pellant: eamq; commodè, ad cap-
tum puerorum, in sinistrae manus
digitos collocant.

Genus versuum, maximè vul-
gatum est, quod a materia Heroi-
cum, à numero pedum Hexame-
trum dicunt.

Pedes unde versus componun-
tur dissyllabi sunt quatuor.

Pyrrhichius, è duabus brevibus
ut *Deus* u u

Spondeus, è duabus longis, ut
Harpax - -

Iambus, è brevi & longa ut,
erunt. u -

Choreus, è longa & brevi, ut,
ardor, - u

Hunc

ALIBELIVS.

Hunc Postremum vulgo *Trochaum* vocant.

Trium Syllabarum Octo.

T*ribrachys*, è tribus brevibus;
ut *ruere*. u u u

Molossus, è tribus longis, ut *fecerunt*. - - -

Dactylus, è longa, & duabus breuibus: ut *omnibus*. - u u

Anapestus, è duabus breuibus et longa: ut *homines*. u u -

Bacchius, è brevi & duabus longis: ut *parentes*. u - -

Antibacchius, è duabus longis & brevi: ut *mentiris*. - - u

Amphimacer, è longa brevi & longa: ut *sordidi*. - u -

Amphibrachys, è brevi longa & brevi: ut *amare*. u - u

Ceteri pedes Oratoribus, quam Poetis sunt usitatiores, præter *Proceleusmaticum*, è quatuor

DE PROSODIA

quatuor brevibus: qui loco *Dactyli*, vel *Anapesti* interdum ponitur: et *Choriambicū* ex *Choreo* et *Iambo* compositum, qui sui generis carmen choriambicum facit.

Animadvertendum non omnes pedes supra enumeratos in omnium carminum genera convenire: sed alios alijs esse familiares.

Hexameter versus, qui et *Heroicus* vocatur, recipit in quatuor primis locis *Dactylum*, vel *Spondaum*, vel *solos*, vel *mixtos*, quinto rarò *Spondaum*: in sexto rarò *dactylum*.

At tuba, terribilem sonitum, tara tantara dixit,

Ennius.

Lucentes ventos tempestatesque sonoras,

Virg.

Imperio premit.

Vir. I. Æncid

Musa mihi causas memora, quo numine laeso,

Virg. I. Eclo.

Sylvestrem tenui musam meditaris avena.

Ovid. 13. met

Longus in angustum quā clauditur Hellespontus.

Inseri-

LIBELLVS.

Inferitur vero ex fœtu nucis arbutus Virg. 2. Geor.
horrida:

Et steriles platani malos gessere va-
lentes.

Observanda sunt in versibus di-
 metiendis figuræ. Nam ultima
 superioris dictionis vocalis a pri-
 mâ sequentis eliditur.

Admovere oculis distantia sydera Ovid. 1. Fast.
nostris,

AETHERAQ; ingenio supposuere suo.

Item *m* cum sua vocali elidi-
 tur: ut,

Et mortem & nomen Druso Ger- Ovid. 1. Fast.
mania fecit.

Interim in versu *Hypermetro*,
 qui una syllaba iusto est longior,
 ultima vocalis versus, aut *m* cum
 sua vocali a prima vocali sequen-
 tis versus eliditur: ut

Aut dulcis musti Vulcano decoquit Vir. 1. Geor.
humorem.

Et folijs undâ tepidi despumat aheni
Sterni-

DE PROSODIA

Virg. 10. Æ- *Sternitur infælix alieno vulnere, cæ-*
neid. 3 *lumque,*

Adspicit, & moriens dulces reminiscitur Argos.

Item syllabæ plures in unam sæpe coalescunt: ut

Virg. 1. Æ- *Vnius ob noxam & furias Ajacis*
neid. *Oilei?*

Ovid. 6. fasto *Notus amor Phædræ: nota est iniuria Thesi.*

Virg. 6. Æ- *Quin protinus omnia.*
neid. *Perlegerent oculis,*

Lucan. lib. 4. *Quig, fluat multo non deerit vulnere sanguis.*

Lib. 2. Ep. *Vnus sæpe tibi tota denarius arca,*
Denarijs tamen hanc non emo Bassi tribus.

Vir. 4. geor. *Seu lento fuerint alvearia vimine texta.*

Buch. in *Dum Papa omnipotens Capitoli immobile saxum.*
Franciscano.

Accolet, imperiumq; pater coleatus habebit. Est

LIBELLVS.

Est præterea quædam licentia poetica, non illa quidem penitus rejicienda, ut qua usi sunt Poetæ doctissimi: sed non permittenda tironibus, donec sint firmiori judicio, & scribendi exercitatione aliquam facultatem sint consequuti: Cujus generis sunt hæc, quod vocalem aut diphthongum longam non elidunt, sed ancipitem faciunt: ut,

Insula Ionio in magno, quas dira Vir. 3. Æneid
Celeno, Harpyiæq; colunt alia.

Victor apud rapidum Simoenta sub Vir. 5. Æneid
Illo alto.

Tunc ille Æneas, quem Darda- Vir. 1. Æneid
nio Anchise,

Alma Venus Phrygij genuit Simo-
entis ad undam.

O utinam, tunc cum Lacedæmona Ovid lib Ep.
classe petebat, 1. ad Penel.

Obrutus insanis esset adulter aquis.

Te Corydon, ô Alexi, trahit sua Virg. 2. Eclo.
quem.

DE PROSODIA

quemque voluptas.

Virg. 8. Ecl. *Credimus? an qui amant, ipsi sibi
somnia fingunt.*

Aut cum syllaba soluitur in du-
as: ut, *terrai, frugiferai*, pro *terra
frugifera: metieo, suffetieo*, pro *metio,
suffetio.*

Fa. lib. 1. ex
Eun.

Seneca: *Misit infestas Troia ruinas.*

Interim syllaba adjicitur: ut,
Iuven. sat. 10. *Romanus Graiusq̃, ac Barbarus in-
duperator.*

Luc. lib. 1.
Enn. apud
Gell. lib. 12.
cap. 4.

— *Viamq̃, indugredi sceleris.*
Pro ingredi. *Consilio induforo.*
Pro in foro.

Interim in omnibus cæsuris,
syllaba brevis pro longâ ponitur:
ut, — *Pecudumq̃, reclusis,*

Vir. 4. Æneid *Pectoribûs inhians, spirantia con-
sulit exta,*

Vir. Ecl. 10. *Omnia vincit amor, & nos ceda-
mus amor.*

Vir. 3. Æneid *Dona dehinc auro graviâ, sectoq̃
elephanto:*

Virg. Ecl. 6. *Ille latus niveum molli fultûs hy-
acinto.* Hæc

LIBELLVS.

Hæc licentia videtur durior in
alijs versuum generibus.

Fortis herois, Erato labores

Stat. syl. 4.

Differ.

DE SYLLABIS.

Syllabæ accidunt tempora, et
toni, longa syllaba duo habet
tempora, brevis unum. Tempus
enim nihil aliud est, quam mora
in syllaba proferenda, quam Mu-
fici vocis tractu, aut instrumenti
percussione, longiore vel breuio-
re, metiuntur.

Cognoscitur autem syllabæ
quantitas, aut exemplis, aut regu-
lis. Exempla è Doctorum Poe-
tarum scriptis petenda sunt.

E regulis prima sit hæc.

Vocalis, etsi natura sit brevis, ta-
men positione fit longa: sequen-
tibus eam aut duabus consonan-
tibus, aut una duplici, in eadem
cum vocali syllaba: vt est, sunt, nex

nox,

DE PROSODIA

nox: aut in diversis: ut, *artis*, *partis*, *gazæ*, *maior*: aut in diversis dictionibus, modo altera saltem consonans adhæreat Vocali.

Juven. Sat. 10 *Orandum est ut sit mens sana, in corpore sano.*

In hoc versu, *ut*, *sit*, *in*, syllabæ breves, propter consonantes sequentes, pro longis habentur.

ADMONITIO.

Vocalis natura brevis sequente muta et liquida non est necessario longa: dicimus enim *tenebrę* et *tenebrę*.

Ovid. Epist. *Hercule supposito sydera fulcit Atlas.*
Deianira.

Vir. 8. Æneid — *Electra Atlantide cretus.*

SECUNDA REGULA.

Vocalis ante Vocale in Latinis dictionibus est brevis: ut,

Dēus.

Excipe *aër*: ut

Lucalib. 1. — *Dum terra fretum, terramq;
levabit.* *Aer,*

LIBELLVS.

*Aër, & longi voluent Titana la-
bores.*

Et *Dius* ut,

--*Ecce inter pocula querunt,
Romulida saturi, quid dñi poë-
mata narrent.*

Per Sat. 1.

Fio, cum non habet r, primam
habet longam: ut,

Dic mihi si fias tu leo, qualis eris?
Alias, brevem: ut,

Martial. lib.
12. Epig. 94.

Pars fieri potuisse negat.

Ovid. 4. met.

Genitivi pronominum exen-
tum in *ius*: item nomina similiter
declinata, penultimam habent
communem, præter *alterius*, quod
penultimam semper habet bre-
uem; et *altius*, quod genitiui pe-
nultimam semper habet longam.

*Unus ob noxam, & furias, Ajacis
Oilei,*

Vir. 1. Æneid.

*Navibus (infandum) amissis, v-
nus ob iram.*

Virg. 1. Æ-
neid.

B

Qua

DE PROSODIA

Virg. *Æneid.*

*Quæ regio Anchisen, quis habet
locus? illius ergo
Venimus.*

Ovid. *Trist.*
Eleg. 3

*Cum subit illius tristissima noctis
imago.*

*Diana primam habet communē:
Item Genitivi et Dativi quin-
tę declinationis penultimam ha-
bent longam.*

Luca. lib. 1.

*Non radij solis neq. lucida tela
diēi,*

Discutiant.

*Excipe fidei, spei, rei. quanquam
in hoc Lucretius Re facit longum.*

*Genitivus primæ declinatio-
nis, cum diphthongus *ei* in *ai* sol-
vitur, penultimam habet lon-
gam. ut,*

*Aulai in medio libabant pocula
Bacchi.*

*Eheu primam habet longam:
ohe, communem.*

Virg. *Eclo.* 1.
Mar. lib. 4.
Epig.

Eheu, quid volui misero mihi?

Ohe, iam satis est, ohe libelle.

Huc

LIBELLVS.

Hæc appelle: trecentos inseris, ohe, Horat. Sat. 5.
lib. 1.
Iam satis est.

TERTIA REGVLA.

Diphthongus omnis longa est:
interim sequente vocali fit bre-
vis. ut,

Stipitibus duris agitur, sudibusq; Virg. 7. Æneid
præustis.

Raptaturq; comis per vim nova Ovid. 1. Amet
nupta prahensis.

QVARTA REGVLA.

Præterita dissyllaba priorem
habent longam. ut,

Vt vidi, ut perij, ut me malus abs Virg. Eclo. 1.
tulit error!

EXCIPE.

Dedi, tūli, steti, bibi, scidi, fidi.

QVINTA REGVLA.

Supina dissyllaba habent prio-
rem longam: ut,

Lūsum it Mæcenas, dormitum ego, Horat. lib. 1.
Sat. 5.
Virgiliusq;

DE PROSODIA

EXCIPE.

*Datum, satum, statum, ratum, i-
tum, quitum, litum, citum, à cico si-
tum à sino, rutum à ruo, in compo-
sitis.*

SEXTA REGULA.

Derivata naturam sequuntur o-
riginis: ut, *Lēgo, lēgam, lēge, lēge-
rem, lēgi, lēgeram, lēgerim, lēgissem,
lēgero, lēgisse.*

EXCIPE.

*Lucerna, laterna, segula, regula,
cum paucis alijs quę usus doce-
bit.*

Mar. in Apo-
pho.

*Dux laterna via clausis feror au-
rea flammis:*

*Et tuta est gremio parva lucerna
meo.*

SEPTIMA REGULA.

Prepositiones in compositione
servant quantitatem quam seor-
sim

LIBELLVS.

sim habebant: ut, *abco*, *adamo*,
deduco, *amoveo*.

EXCIPE.

Pro, in compositione interim brevis est: ut in, *Profiteor*, *profugus*, *profugio*, *proficiscor*, *procio*, *profari*, *procello*, *protervus*, *pronepos*, *profanus*, *profestus*.

Communem habent primam syllabam, *procuro*, *profundo*, *propello*, *propago*.

Di, et *se*, Præpositiones inseparabiles, longę sunt.

Dīditur hic subito Trojana per Virg 7.Æ. neid.
agmina rumor.

Est in sēcessu longo locus: insula Vir. 1. Æneid
portum

Efficit. EXCIPE.

Dīrimo et *dīsertus*, quę primam corripunt.

Reliquę præpositiones fere corripuntur.

Aperio, *ab*, *ad*, *potius*, *quàm*, *ab*, *a*, compositum videri potest.

Refert.

DE PROSODIA

Refert autem pro interest, non a præpositione re, sed a nomine res, componi arbitror: quia priorem habet longam.

OCTAVA REGULA.

Composita a verbis secundæ conjugationis, qualia sunt *liquefactus, tepefactus*, secundam habent communem: Cetera quæ ex corruptis, aut ex corrupto et integro componuntur, si prior pars in *E*, vel in *I*, exeat, eam vocalem corripunt: ut, *terrifico, causidicus, nefas, nefastus*.

EXCIPE.

Nēquicquam, et *prīdie*, quæ primam: *venēficus*, et *merīdies*, quæ secundam producant: *quotidiē*, secundam habet communem, *si-bicen* mediam longam.

NONA REGULA.

Mediæ verborum syllabæ ex conjug-

LIBELLVS.

jugationibus cognoscuntur.

DE VLTIMIS SYLLABIS.

Ultima cuiusque versus est communis.

A in fine.

A, in fine brevis est: ut,

Arma virumq; cano.

Excipe Imperativos primę conjugationis: ut, *ama*: Ablativos primę declinationis: ut,

Ibam forte viā sacrā.

Hora. lib. 2.
Saty. 9.

Item numeri nomina indeclinabilia: ut,

Trigintā capitum fœtus enixa jacebat.

Virg. 3. *Æneid*

Manilius tamen hanc syllabam sepe facit brevem.

Item, *supra*, *ultra*, *contra*, *citra*, *frustra*, *infra*, *intra*, *circa*, *praterēa*, *intereā*, *anteā*, *postea*, quę interdum corripuntur.

Quos ultra citraq; nequit consistere rectum.

Hora. lib. 2.
Saty. 1.

Postea

DE PROSODIA

Ovid. 1. fasto

*Postea mirabar cur non sine lisi-
bus esset*

Prima dies.

E in fine.

Ovid. 4.
Trist. 9.

*E in fine brevis est: ut,
Sæpe pater dixit, studium quid inuti-
le tentas?*

EXCIPE.

Ablativos quintę declinatio-
nis: ut, *fide, spe, re*, item *fame*, (nam
fames antiquis fuit quintę decli-
nationis) et pluralia in *e*, ut *cete*,
Tempe.

Item imperativos secundę con-
jugationis: ut, *doce, mone*. Item,
Adverbia ab adjectivis secundę
declinationis facta: ut, *sanctè, san-
ctissimè*.

Benè tamen, et *malè*, ultimas
habent breves: *fermè*, et *ferè*, lon-
gas.

Juven. sat. 3.

*Mobilis & varia est fermè natu-
ra malorum*

Cum

LIBELLVS.

Cum scelus admittunt.

Item monosyllaba, *me, te, se, de,*
e, et ne prohibendi, longa sunt.

I in fine.

I in fine longum est: ut *domi-*
ni, servi.

Communem habent ultimam:
mibi, tibi, sibi, uti, ubi, ibi, et ab eis
composita.

Græcorum Dativi & Vocativi
sunt breves: ut,

Palladi littorea celebrabat Cyrus Sta. Achil.
honorem.

Dux Parī Priamide damno for- Ovid. Epist.
mosa tuorum. Laod.

Sed Dativi interim latinis pro-
ducuntur: ut,

Qualis adest Thetidi, qualis con- Canal.
cordia Peleo.

O,

O, in fine commune est, ut *amo,*
quomodo:

Item voces Gerundij, in *do,*
quanquam vim ablativi habeant.

Frigi-

DE PROSODIA

Virg. Eclo. 3.

*Frigidas in pratis cantando rum-
pitur anguis.*

Tibul. lib. 3.
Eleg. 6.

*Aufer & ipse meum pariter medi-
cando dolorem.*

Dativi & ablativi producunt
o, Item adeo, ideo, falso, & io, cum
similibus: modo, & imò, brevem
semper habent ultimam.

Monosyllaba omnia producun-
tur: ut do, sto, pro.

V,

V in fine semper longum est:
ut, cornu, gelu.

B, D, T.

B, D, T, corripuntur: ut, ab,
ad, at.

C,

In C, finita longa sunt: ut, dic,
duc.

EXCIPE.

Fac, nec, et donec, brevia: hic
pronomem anceps.

L,

L, breve est, ut nihil. Excipe
sol,

LIBELLVS. II

sol, sal, & nit: quæ longa sunt.

N,

N breve est: ut, *nomen, numen*.

EXCIPE.

Ren, splen, lien, quin, sin, en, non,
et Græca multa: ut, *Titan, Paan,*
Troezen, Salamin, Delphin, Pandi-
on, Actæon, et similia.

Item Accusativos primæ de-
clinationis a nominativis in *as*, et
es: ut, *Anchisen, Anean*.

R,

R in fine brevis est, cum qua-
vis vocali: ut *vir, uxor*, Excipe,

Par, impar, compar, nar, lar, far,
ver, cur, fur, et quædam Græca ter-
tiæ declinationis: ut *Aër, æther*.

Celtiber, ultimam habet commu-
nem.

As,

In *as*, longa sunt, ut *etas*. Excipe
Accusativos Græcos tertię decli-
nationis latinorum: ut *Troadas*: et
Nominativos fœminini generis:
ut, Pallas.

Es,

DE PROSODIA

Es,

In *Es* producunt ultimas: ut, *paries, pes, aries, abies, locuples, et Ceres.*

EXCIPE.

Reliqua, quibus genitivi crescunt: ut, *miles, hospes, eques.* Item Græca nominativi pluralis: ut, *Troiades:* et neutra singularis numeri, ut *Cacoëthes:* et *es* verbum: et *penes* præpositionem.

Is,

In *is*, brevem habent ultimam, ut *finis, funis.*

EXCIPE.

Pluralia in *is*, *dominis, bonis, quis, vobis, vis* nomen, et verbum, cum compositis: ut, *quidvis:* item secundas personas verborum quartæ conjugationis: ut, *scis, audis:* et secundas personas subjunctivorum: ut, *possis, velis, nolis:* et quæ habent in genitivo *iris, vel itis* ut, *glis,*

LIBELLVS.

glis, lis, Samnis. Item in secundis personis singularibus futuri sub-
iunctivi: ut, *dixeris, miscueris, is est
ambiguum.*

Os.

Os longum est: ut, *dos, mos.*

Excipe *os* *ossis, compos, impos:*
et Græca quædam neutri generis:
ut *chaos*, etiam masculini et fœ-
minini: ut, *Atticos, Delos, ilios:* et
genitivos Græcos, ut *Pallados.*

Vs,

Vs breve est; ut, *tempus, unus.*

EXCIPE.

Monosyllaba: ut, *pus, rus, mus:*
et fœminina, quæ crescunt in ge-
nitivis: ut, *salus, tellus.* item geni-
tivos singulares, nominativos, et
accusativos, et vocativos plura-
les quartæ declinationis: ut, *fru-
ctus, lusus.*

Ys,

Græca in *ys*, brevia sunt: ut, *Ca-
pys.*

TONI

DE PROSODIA TONI SEV ACCENTVS.

Accidunt & syllabis tōni tres: acutus, qui eas attollit: ut, *dómi-nus*: gravis, qui deprimat, ut in syllabis *mi*, & *nus*: circumflexus, qui et tollit et deprimat: ut, *mós*. Sed corruptus pronunciandi usus ferè acutum cum circumflexo confundit.

REGVLA PRIMA.

Monosyllaba omnia attolluntur; et quæ longa natura sunt, circumflectuntur: ut *laús*, *fraús*.

EXCIPE.

Tres particulas, quæ vocantur *Enclitica*, quod accentum præcedentis dictionis ad se retrahant, ac sic leguntur, tanquam pars ejus essent. Hæ enim, non secus atque in una dictione, adjectione syllabæ, mutant accentum: ut, *córpora* & *corporaq;*, sic *hómīnes* *hominesq;*.

Tectum-

LIBELLVS.

—*Tectúmꝫ larémꝫ.*

*Armáꝫ Amycleúmꝫ canem, Cres-
sámꝫ pharetram.*

Vir. 3. Geor.

REGVLA SECVNDÁ.

In dissyllabis, penultima habet
accentum: ut in *bónus, rárus, pánis.*

REGVLA TERTIA.

In polysyllabis, è tribus ultimis,
una semper attollitur, nec ultima
unquam. Si in polysyllabis penul-
tima longa sit, ea attollitur: ut *Ro-
mánus. senéscó.*

Si penultima brevis sit, quæ eam
præcedit attollitur: ut, *dóminus,
Virgílius Virgíliꝫ, corpóribus, córpori*

Hæc est vera accentuum ratio:
cui, qui plura adjiciunt, mihi vi-
dentur timuisse, ne hæc pars abs-
que magistri opera comprehendí
posset: ideoq; rem per se facilem
objectis tenebris obscurare volu-
isse. Eorum erroré vir doctissimus

Julius

DE PROSODIA

Julius Scaliger satis luculenter, in libro de causis Grammaticæ redarguit.

DE GENERIBVS

Carminum.

DE *Hexametro heroico* dictum est superius: ei solet plerunq; adjungi pentameter *Elegiacus*.

Catall.

*Quin tu animum obfirmas, atq;
isthinc te usq; reducis:*

*Ovid. in Ep.
Laoda.*

*Et Dis invitis desinis esse miser?
Mittit & optat amans, quo mi-
titur ire salutem,*

Tibul. 2. Eleg

*Amonis Amonio Laodamia viro.
Quàm mallem in gelidis montibus
esse lapis.*

*Ibidem vers.
10.*

*Naufraga quam vasti tunderet
ira maris.*

Qui

LIBELLVS.

Quidam sic metiri volunt.

I	2	3	4	5
-uu	-uu	- -	uu-	uu-
- -	- -			uuu
- -	-uu			
-uu	- -			

Sapphicus Hendecasyllabus
pentameter.

1	2	3	4	5
-u	-u	-uu	-u	-u
-	-	-	-	-

*Otium Catulle tibi molestum est,
Otium diuos rogat, in patenti
Prensus Aegaeo.*

Catull.
Horat lib. ii
Od. 16.

Phaleucius Hendecasyllabus
pentameter.

1	3	2	4	5
- -	-uu	-u	-u	-u
-u	-uu	-u	-u	-u

*Cui dono lepidum novum libellum,
Arida modò pumice expolitum?
Corneli, tibi. Namq, tu solebas,
Meae esse aliquid putare nugas.*

Catull. Glyco.

**Glyconicus, siue Choriambicus
dimeter.**

$$\begin{array}{c} \overset{2}{-} - | - \overset{2}{v} v - | - \overset{3}{\underset{-v-}{v}} v \\ \text{---} \end{array}$$

Horat. od. 3   *Sic te Diva potens Cypri.*
lib. 2,   *Alij sic metiuntur.*

I   **2**   **3**

- - | - v v - | v v
v -

1 2 3 4
- - | - u u | - | - u u | - u u |
- - | - - - | - - - | - - - | - - - |

Aliter sic.

1 2 3 4
- - | -vv- | -vv- | v v
- - | - - | - - | - -

Horat., od. 1. *Mecenas atavis edite regibus.*
lib. 1.

Choriambicus tetrameter.

1 2 3 4 5
- - | - u u - | - u u - | - u u - | u u -

Horat. od. 18
lib. 1, 9

*Nullam, Vare, sacrâ vite prius se-
veris arborem.*

Versus

Versus

LIBELLVS.

Versus Iambicus Acatalecticus
dimeter.

I	2	3	4
- -		- -	
u -		o -	
u u u	o -	u u u	u -
- u u	u u u	- u u	u u
u u -		u u -	

Sedulius.

*Herodes hostis impie
Christum venire quid times?
Non auferet mortalia,
Qui regna dat cœlestia.*

Hoc genere carminis a Prudentio tota Romani vita descripta est.

Versus Iambicus Acatalecticus
trimeter.

I	2	3	4	5	6
- -		- -		- -	
u -	u -	u -		u -	u -
u u u	u u u	u u u	u -	u u u	u u
- u u		- u u	u u u	- u u	
u u -		u u -		u u -	

Laudes feracis prædicemus hortuli.

FINIS.